

”служби” їхньої підтримки в Донецькій і Луганській областях) і за бажанням волонтерів допомагати їм з обліком і контролем над дорогим майном, яке вони поставляють армії. Текст: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/3348/2006/125647/>

101. **Ігнат Ю. Олександр Харісов у свої 66 років легко ”стриже траву” на бойовому Су-25 /** Юрій Ігнат // Нар. армія. — 2018. — 2 серп. (№ 31). — С. 8. *Подано розповідь про одного з найкращих та найдосвідченіших пілотів не тільки в Україні, а й за її межами – Олександра Харісова. Зазначено, що 66-річний військовий льотчик після 12 років перебування на пенсії у 2014 році знову сів у бойовий літак і вдруге за свою кар’єру написав ”Курс бойової підготовки авіації” з урахуванням бойового досвіду на Донбасі. Текст: <http://www.mikroskop.net.ua/oleksandr-harisov-u-svoyi-66-rokiv-legko-strizhe-travu-na-bojovomu-su-25/>*

102. **Ігнат Ю. По гарячих європейських авіаслідах /** Юрій Ігнат // Нар. армія. — 2018. — 26 лип. (№ 30). — С. 14. *Йдеться про ”дорожню карту” впровадження в Україні європейських авіаційних правил. Наголошено, що з метою врегулювання питань функціонування державної авіації у 2013 році в Міністерстві оборони було створено Управління регулювання діяльності державної авіації України, яке на той час очолив нинішній перший заступник Міністра оборони України Іван Руснак. За словами діючого начальника Управління Миколи Кушнірука відомством впроваджується міжнародний досвід з питань льотної придатності державних повітряних суден, їхніх компонентів та обладнання. Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5562-%2826-07-2018%29.pdf>*

103. **Карпюк Г. Нинішня Росія вмiє тільки удавати миротворців /** Геннадій Карпюк // Нар. армія. — 2018. — 9 серп. (№ 32). — С. 16. *Висвітлено питання консолідації міжнародних сил для припинення російської агресії, яка становить загрозу для всієї європейської безпеки. Зазначено, що добігають 100 днів від початку операції Об’єднаних сил, яка, окрім очевидного комплексного операційного завдання зі стримування*

та відсічі російському агресорові, має й іншу мету – утримати ситуацію під контролем, поки не знайдеться реального способу усунення глобальної кризової загрози. Йдеться про два ймовірні варіанти припинення російської агресії за допомогою миротворчих сил. Перший – підтримання миру, другий – примушення до миру. Розглянуто особливості кожного з варіантів. Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5564-%2809-08-2018%29.pdf>

104. **Карпюк Г. Там, де стріляють, ніхто не хоче будувати, окрім військових** / Геннадій Карпюк // Нар. армія. — 2018. — 2 серп. (№ 31). — С. 14-15. *Йдеться про інтеграцію в оборонне відомство Державної спеціальної служби транспорту (раніше більш відомої як залізничні війська), що наприкінці 2017 року була повернута з підпорядкування Міністерства інфраструктури до підпорядкування Міністерства оборони України. Зазначено, що восени 2017 року військовослужбовці цієї служби відбудували зруйнований проросійськими бойовиками Томашівський автомобільний міст через Сіверський Донець, що з'єднує Лисичанськ і Рубіжне. А за півроку відкрили рух відновленим Троїцьким мостом через Лугань на Попасняниці, який три роки тому висадили в повітря терористи. Нині розпочато роботи на мосту автошляху Покровськ – Бахмут – Михайлівка, котрий пошкодили влітку 2014-го.* Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5563-%2802-08-2018%29.pdf>

105. **Карпюк Г. Українське військо не є ідеологічним нащадком червоної армії** / Геннадій Карпюк // Нар. армія. — 2018. — 16 серп. (№ 33). — С. 1, 12-13. *Висвітлено процес ребрендингу та творення історичної національної платформи вітчизняних Збройних сил, який розпочався два роки тому. Наголошено, що "борня з російською агресією – цивілізаційне змагання, де кожен сенс та гасло на бойових штандартах окроплені людською кров'ю. ... Наріжними моментами війни є ідентифікація, належність, мотивація й конструювання мети як частинки глобального народження нації. Ми лише зачинаємо, на відміну*

від Російської Федерації, формування ідеологічної предтечі української перемоги”. Український військовий історик Василь Павлов закликає дивитися на події в Росії крізь призму розуміння, що “там готуються до великої війни і використовують будь-які ідеологічні засоби для мобілізації власної армії і населення”. Зазначено, що зараз “українське військо практично наповнює власний кейс військово-історичних традицій, окреміших від російських чи радянських версій. ... треба не просто “засудити” імперські, а відразу інсталювати українські моделі”. Наголошено, що українська армія “стає локомотивом ідеологічного та ціннісного відриву України від “русского мира”. Окрему увагу приділено питанням нової системи почесних найменувань частин Збройних сил України. Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5565-%2816-08-2018%29.pdf>

106. **Карпюк Г. Чому з “молота” хочуть зробити ковадло?** / Геннадій Карпюк // Нар. армія. — 2018. — 26 лип. (№ 30). — С. 12-13. Подано коментарі військових та експертів щодо причин трагічного випадку вибуху міномета на рівненському полігоні. Зазначено, що на 233-му загальновійськовому полігоні ОК “Захід” відбувся слідчий експеримент у рамках провадження щодо розслідування вибуху міномету М120-15 “Молот”, який стався 6 липня і внаслідок якого загинули троє військовослужбовців, а дев’ятеро зазнали поранень. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/podrobyci/chomu-z-molota-hochut-zrobyty-kovadlo>

107. **Катриченко Т. Недокомплект** / Татяна Катриченко // Фокус. — 2018. — № 33-34 (17 серп.). — С. 8-12. Проаналізовано ситуацію, пов’язану з відтоком кадрів із лав української армії. Зазначено, що у разі, якщо відтік не припиниться, вже на початку наступного року можуть виникнути серйозні проблеми з комплектацією частин на фронті. Виявлено причини масового звільнення військових та розглянуто

можливості припинення цього процесу. Надано коментарі українських експертів та волонтерів. Текст: <https://focus.ua/archive-2018/404117/>

108. **Керівництво Росії має відповісти за коридори смерті** // Голос України. — 2018. — 31 серп. (№ 162). — Електрон. ресурс. *Йдеться про допис у Фейсбуці Першого заступника Голови Верховної Ради Ірини Геращенко, в якому вона заявила, що Путін і керівництво РФ мають відповідати за Іловайськ, Лутугине, Дебальцеве, тисячі вбитих і поранених українців, десятки зруйнованих сіл, вбитих дітей, цивільне населення, розстріляних у коридорах смерті наших військових. Ірина Геращенко подякувала учасникам акції, які 29 серпня у день пам'яті трагедії в Іловайську протестували у Києві біля російського посольства. Вона зазначила, що українська сторона наполягає на створенні механізму пошуку зниклих безвісти, аналогічного тому, який раніше було створено у Грузії – за участі Міжнародного Комітету Червоного Хреста та представників РФ, Грузії. За її словами, на переговорах у Мінську Російська Федерація блокує створення такого механізму. Крім того, Перший заступник Голови Верховної Ради повідомила про тривожну інформацію про погіршення стану здоров'я Володимира Балуха, Олега Сенцова та інших.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/306954>

109. **Кехілл Д. Радник із медичних питань НАТО Джим Кехілл: "Гібридна реакція на "гібридний" конфлікт – це співпраця військових і цивільних медиків у протистоянні російській агресії"** / Джим Кехілл ; бесіду вів Вадим Ковальов // Нар. армія. — 2018. — 16 серп. (№ 33). — С. 16. *Подано інтерв'ю старшого радника США з медичних питань, радника із медичних питань НАТО Джима Кехілла, за плечима якого понад 25 років досвіду роботи у військових і федеральних медичних службах США, та який у 2017 році розпочав роботу у новоствореній в Україні структурі для військової медицини. Йдеться про єдиний орган управління медичним забезпеченням — Головне військово-медичне управління (ГВМУ), сформоване з початку поточного року відповідно до спільної Директиви*

Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних сил України. Англійською вже придумали назву цій новоствореній структурі — M3D (MMMD — Main military medical directorate). Фахівець зокрема, зазначив: "Неможливо сплатити той борг, який має держава перед ... волонтерами та громадськими організаціями. По суті, вони виконують ті функції, які має виконувати й забезпечувати держава. Проте багато патріотизму, на жаль, не замінить професійну стандартизовану медичну допомогу. Тому потрібно знайти спосіб замінити їх державними структурами з відповідними стандартами медичної допомоги високої якості, як у багатьох країнах НАТО, що працюють за меморандумами, угодами, контрактами".

Текст:

<http://www.mil.gov.ua/news/2018/08/16/radnik-nato-dzhim-kehill-gibridna-reakciya-na-gibridnij-konflikt-cze-spivpraczya-vijskovih-i-czivilnih-medikiv-u-protistoyanni-rosijskij-agresii/>

110. **Ковальов В. Святковим Хрещатиком пройдуть 24 парадні розрахунки** / Вадим Ковальов // Нар. армія. — 2018. — 9 серп. (№ 32). — С. 12-13. Подано інформацію про військовий парад з нагоди святкування 24-ї річниці незалежності України та 100-річчя української державності, в якому візьмуть участь 4,5 тисячі військовослужбовців та буде показано 250 одиниць техніки. Зазначено, що центральною вулицею столиці крокуватимуть і підрозділи від 15 країн-партнерів. Надано коментар міністра оборони України Степана Полторака, який перевірів, як проходить підготовка особового складу, залученого у військовому параді. Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5564-%2809-08-2018%29.pdf>

111. **Кравець А. Демократичні країни повторюють: це окупація. Як наслідок – ізоляція Росії від світу** / Анатолій Кравець // Нар. армія. — 2018. — 16 серп. (№ 33). — С. 19. Йдеться про тверду й незмінну позицію цивілізованого світу стосовно анексії Росією Криму, яка нівелює будь-які спекуляції щодо статусу півострова. Зазначено, що Президент України Петро Порошенко доручив українським дипломатам підготувати

резолуцію щодо статусу Криму на наступну сесію Генеральної асамблеї ООН. За повідомленням групи "Інформаційний спротив" Росія почала підготовку нової пропагандистської кампанії, що має відразу два завдання: змусити Україну змиритися з окупацією Криму, а також надати нові аргументи європейським агентам Кремля, які працюють на скасування санкцій. Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5565-%2816-08-2018%29.pdf>

112. **Кравцов І. Щодо правової невизначеності у питанні про закінчення АТО в Україні** / Ігор Кравцов, Юлія Шишка // Юрид. газета. — 2018. — 14 серп. (№ 32/33). — С. 32-33. *Йдеться про те, що майже всі вітчизняні новинні портали, у тому числі й офіційний сайт Президента України, оголосили про закінчення АТО, однак нормативно підтвердити це нереально. Зазначено, що Указ Президента України "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30.04.2018 р. "Про широкомасштабну антитерористичну операцію в Донецькій та Луганській областях" № 116 / 2018, яким обґрунтовується закінчення антитерористичної операції, опубліковано в Офіційному віснику Президента України ще в день його прийняття, однак додане в цьому Указі рішення РНБО має статус "для службового користування", тож його зміст недосяжний для більшості юристів.* Текст: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/trudove-pravo/shchodo-pravovoyi-neviznachenosti-u-pitanni-pro-zakinchennya-ato-v-ukrayini.html>

113. **Кругленя О. Хакатон – платформа для генерації програмних продуктів оборонно-безпекового сектору** / Олена Кругленя // Нар. армія. — 2018. — 2 серп. (№ 31). — С. 17. *Йдеться про перший інноваційний "Український оборонний хакатон", який відбувся наприкінці липня 2018 року. Захід спрямований на поліпшення взаємодії між силовими структурами в контексті розробки програмних продуктів для вирішення актуальних проблем оборонно-безпекової сфери. Зазначено, що поштовхом для започаткування національного оборонного хакатону в*

Україні стала перемога української команди під час змагань програмістів Північноатлантичного альянсу NATO EA Hackathon 2017 в Лондоні. Наголошено, що концептуальні та архітектурні рішення, запропоновані учасниками хакатону, будуть передані на розгляд керівництва сектору безпеки і оборони України для вивчення можливості їхнього практичного застосування. Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5563-%2802-08-2018%29.pdf>

114. **Куш П. А ти чим заплатив за потворний атракціон?** : у Донецьку люди опинилися на межі соціальних бунтів, а обіцяних виборів глави "держави" не буде / Павло Куш // Уряд. кур'єр. — 2018. — 29 серп. (№ 160). — С. 4. *Йдеться про соціально-економічну ситуацію на тимчасово окупованій частині Донецької області. Зазначено, що зростає невдоволення місцевого населення в зв'язку з розвалом економіки, безробіттям, масовим зубожінням, корупцією.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/ti-chim-zaplativ-za-potvornij-atrakcion/>

115. **Лейка Г. "Діти єднають Україну"** / Гнат Лейка // Нар. армія. — 2018. — 16 серп. (№ 33). — С. 8. *Висвітлено матеріали зустрічі міністра оборони України Степана Полторака зі школярами, що живуть у містах і селищах Донецької й Луганської областей, які приїхали в Київ у рамках ініційованої волонтерами Всеукраїнської акції "Діти єднають Україну".* Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5565-%2816-08-2018%29.pdf>

116. **Лейка Г. США й Україна – партнери номер один у сфері безпеки** / Гнат Лейка // Нар. армія. — 2018. — 16 серп. (№ 33). — С. 18. *Йдеться про безпекову політику США в умовах ескалації російської агресії на Сході України. Наголошено, що "попри розмови про зближення між Білим домом та Кремлем, політика США стосовно Росії залишається жорсткою. Останніми тижнями Сполучені Штати офіційно заявили, що ніколи не визнають окупацію Криму, підтвердили непохитну підтримку Києва та збільшили заплановане надання коштів на допомогу Україні у*

сфері оборони". Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5565-%2816-08-2018%29.pdf>

117. **Леньо І. Лідер гурту "Kozak system" Іван Леньо: "Для наших бійців на аукціон віддав усе, що мав: свій одяг, цимбали, акордеон ... навіть уже й сам продаюся – тричі ходив пити каву за гроші"** / Іван Леньо // Нар. армія. — 2018. — 2 серп. (№ 31). — С. 21. *В інтерв'ю з лідером відомого українського гурту "Kozak system" Іваном Леньо йдеться про особливості зйомок і концертів на передовій, спілкування з бійцями, що воюють на Донбасі та про сприйняття творчого колективу за кордоном.* Текст: <https://espu.org.ua/2018/08/lider-hurtu-kozak-system-ivan-leno-dlia-nashykh-biitsiv-na-auktsion-viddav-use-shcho-mav-svii-odiah-tsymbaly-akordeon-navit-uzhe-i-sam-prodaiusia-trychi-khodyv-pyty-kavu/>

118. **Луканов Ю. Юрий Луканов: "В Криму работает циничная и хорошо организованная система зачистки территории от любых проявлений свободы слова"** / Юрий Луканов // Журн. Крым Информ. - 2018. - № 2. — С. 10-11. *Йдеться про переслідування окупаційною російською владою незалежних ЗМІ на Кримському півострові.*

119. **Ляшко О. Не лише санкції зроблять Україну сильнішою!** / Олег Ляшко // Голос України. — 2018. — 31 серп. (№ 162). — Електрон. ресурс. *У статті народного депутата України Олега Ляшка йдеться про критику міністра закордонних справ Німеччини Гайка Мааса щодо намірів США ввести санкції проти будівництва газопроводу "Північний потік-2". На думку міністра, неприйнятно використовувати санкції з метою вплинути на європейську енергетичну політику. Однак народний депутат України вважає, що санкції проти Росії та її сателітів, які прагнуть заробляти на крові українців, мають бути. Він указує, що проти Росії готується новий санкційний пакет від шести сенаторів (три від республіканців і три від демократів). Ці санкції будуть жорсткішими та поставлять Росію в один ряд з Іраном і Північною Кореєю, проте*

економічна ізоляція та послаблення Росії через американські санкції не конвертується в економічне посилення України. Олег Ляшко зазначає, що треба дбати про власні економічне зростання через залучення інвестицій, створення робочих місць, розвиток виробництва, нарощення несировинного експорту та підвищення доходів громадян. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/306945>

120. **Магда Е. Взятись за Кремль** : директор Інститута мирової політики Евгений Магда – о новом витке санкций США против РФ: куда падает рубль, почему только сейчас так жестко, чего ожидать Украине от запланированных мер / Евгений Магда // Корреспондент. — 2018. — №15 (17 авг.). — С. 6. Текст: <https://korrespondent.net/magazine/archive/810/>

121. **Мацука О. Шляхи врегулювання конфлікту на Донбасі: громадський зріз** / Олексій Мацука, Віталій Сизов // Дзеркало тижня. — 2018. — 11-17 серп. (№ 29). — С. 4. *Репрезентовано результати першої хвили дослідження громадської думки стосовно питань, пов'язаних із реінтеграцією окремих районів Донбасу та зміцнення громадської єдності в Україні, проведеного об'єднанням українських аналітиків "Кальміуська група" що ставить за мету відновлення державного суверенітету на Донбасі. В ході опитування громадяни відповіли на низку запитань: "Якою має бути подальша доля тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей?", "Яким шляхом має відбуватися відновлення суверенітету на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської області?", "Які кроки здатні створити достатні підстави для можливого проведення виборів в окремих районах Донецької та Луганської областей?" тощо.* Текст: https://dt.ua/internal/shlyahi-vregulyuvannya-konfliktu-na-donbasi-gromadskiy-zriz-285309_.html

122. **Машовець К. Потрібен лише привід, або війна "під вибори"...** / Костянтин Машовець // Нар. армія. — 2018. — 2 серп. (№ 31). — С. 4. *Йдеться про підготовку кремлівського режиму до використання військової сили задля впливу на українську внутрішньополітичну ситуацію*

напередодні виборів, що відбудуться в Україні у березні 2019 року. Наголошено, що у разі перемоги в Україні проросійських сил Росія зможе досягти всіх "цілей війни ... без ведення бойових дій". Зазначено, що протягом останніх двох місяців, за інформацією спостерігачів ОБСЄ, українських джерел, проросійські сили стягують у "першу лінію" важке озброєння та військову техніку. Розглянуто ймовірні варіанти розвитку ситуації. Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5563-%2802-08-2018%29.pdf>

123. **Медведєв О. Олег Медведєв: "Маємо стати першим поколінням, яке переграє Москву"** / Олег Медведєв ; спілкувався Дмитро Крапивенко // Укр. тиждень. — 2018. — № 34 (23–28 серп.). — С. 10-13. *Викладено матеріали розмови із політтехнологом Олегом Медведєвим щодо загрози проросійського реваншу та особливості подолання постколоніального стану в Україні.*

124. **Мельничук Я. На Львівщині передбачено звести 16 гуртожитків поліпшеного типу для двох тисяч військовослужбовців** / Ярослав Мельничук // Нар. армія. — 2018. — 16 серп. (№ 33). — С. 10. *Йдеться про наймасштабніше за всі роки незалежності України будівництво 184-х гуртожитків для військовослужбовців Збройних сил України, розпочате нинішнього року. Зокрема на Львівщині нині зводять 18 гуртожитків поліпшеного типу для військовослужбовців контрактної служби. Подано інформацію з будівельних майданчиків у Львові, Старичах, Яворові та Бродах. Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5565-%2816-08-2018%29.pdf>*

125. **Несенюк М. Усика треба висунути у президенти України : він не гірший за Кличків** / Микола Несенюк // Країна. — 2018. — № 30 (9 серп.). — С. 20-21. *Йдеться про перемогу українського боксера Олександра Усика в Москві над Муратом Гассієвим. Зазначено, що такі дії боксера можна розцінювати як ігнорування політичної ситуації в Україні.*

126. **Ноздрачов О. Цивільно-військове співробітництво ЗСУ:** удосконалити механізм захисту й взаємодії з волонтерами в умовах операції Об'єднаних сил / Олексій Ноздрачов // Нар. армія. — 2018. — 16 серп. (№ 33). — С. 9. *Розглянуто правовове врегулювання деяких нововведень, що відбулись у зв'язку зі змінами формату операції у зоні бойових дій на Донбасі з антитерористичної (АТО) на операцію Об'єднаних сил (ООС). Йдеться про розроблений проект інструкції, що регламентує допуск і перебування волонтерів на території Донецької й Луганської областей. Зазначено, що основа для цього документу підготовлена Управлінням цивільно-військового співробітництва Збройних сил України (ЗСУ) й днями винесена на публічне обговорення. Подано скорочений варіант інтерв'ю газеті "Голос України" начальника Управління цивільно-військового співробітництва ЗСУ Олексія Ноздрачова, який прокоментував основні положення проекту інструкції, пояснив доцільність і механізм її введення, щоб звести до мінімуму напруження, що наростає в певних волонтерських колах у зв'язку із суб'єктивним трактуванням пропонованих змін. Ознайомитись із текстом інструкції можна за посиланням: <https://civic.com.ua>. Текст: <http://www.golos.com.ua/news/81027>*

127. **Панчишин В. Морський десант уперше здійснив висадку на острів Зміїний** / Віталій Панчишин // Нар. армія. — 2018. — 26 лип. (№ 30). — С. 6. *Висвітлено хід українсько-американських навчань серії "Сі Бриз" 2018 р. Зазначено, що особливістю цього року є те, що вперше в історії навчань об'єднаний підрозділ від морської піхоти ВМС України, Національної гвардії та Державної прикордонної служби України здійснив висадку морського десанту на острів Зміїний. Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5562-%2826-07-2018%29.pdf>*

128. **Парламентська дипломатія в дії** // Голос України. — 2018. — 29 серп. (№ 160). — Електрон. ресурс. *Йдеться про участь голови Комітету Верховної Ради України (ВР України) Ганни Гопко, керівника*

парламентської фракції "Блок Петра Порошенка" (БПП) Артура Герасимова, народних депутатів Марії Іонової та Володимира Ар'єва у загальній нараді послів у Міністерстві закордонних справ (МЗС) з актуальних питань парламентської дипломатії. У виступі народного депутата Марії Іонової наголошено, що важливим фактором посилення парламентської дипломатії стала спільна робота Президента України, парламенту та МЗС, завдяки якій вдалося домогтися запровадження міжнародних санкцій щодо Росії, надання гуманітарної, фінансової та безпекової допомоги Україні. Окреслено форми співпраці та участі парламентаріїв у зовнішніх відносинах. Зазначено, що українські дипломати мають звертати увагу не лише на безпекові питання, а й на екологічні та гуманітарні. Акцентовано увагу на спільному проекті МЗС, Мінінформполітики та Комітету ВР України з питань євроінтеграції – презентації фільму про героїчних захисників донецького аеропорту "Кіборги. Герої не вмирають", який змогли побачити парламентарії багатьох європейських країн та США. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/306857>

129. **Перехід на стандарти НАТО неможливий без підготовки нової формації керівників стратегічного рівня** // Нар. армія. — 2018. — 2 серп. (№ 31). — С. 2. Подано тези виступу Секретаря Ради національної безпеки і оборони України (РНБО) Олександра Турчинова під час вручення дипломів випускникам програми "Стратегічне лідерство: сектор безпеки і оборони України". Зазначено, що Програма була розпочата півтора року тому РНБО України в партнерстві з Великою Британією, Канадою та офісом НАТО в Україні на базі Києво-Могилянської академії для топ-управлінців оборонного сектору України. Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5563-%2802-08-2018%29.pdf>

130. **Полищук О. Зачем коммунисты ДНР имитируют оппозицию к Захарченко / Олег Полищук** // Деловая столица. — 2018. — 20 авг. (№ 34). — С. 5. Йдеться про діяльність на території

самопроголошеної ДНР створеної за ініціативи московського куратора тимчасово окупованих територій Донбасу Владислава Суркова так званої "компартії" ДНР, очільники якої заявляють про нібито свою опозиційність адміністрації Олександра Захарченка.

131. Полозов Н. Николай Полозов: "Даже у нелояльной к Украине местной аудитории произошла эволюция взглядов от радости "Крымнаша" до полнейшей апатии и разочарования" / Николай Полозов ; беседу вела Ольга Бесперстова // Факты и комментарии. — 2018. — 16 – 22 авг. (№ 32). — С. 5, 6. Відомий російський адвокат і правозахисник, який займається захистом кримських політв'язнів, Микола Полозов, розповів про ситуацію на анексованому півострові. Він, зокрема, наголосив, що "в умовах окупації кримські татари виявилися найбільшими патріотами України. Відповідно, вони піддаються найбільшому тиску". Акцентовано увагу також на можливій екологічній катастрофі, пов'язаній із засоленням ґрунтів у Криму, про яку застерігає народний депутат України Рефат Чубаров. Текст: <https://www.pressreader.com/ukraine/fakty-i-kommentarii/20180816/>

132. Пропозиція щодо проведення референдуму на окупованих територіях є черговою провокацією РФ // Нар. армія. — 2018. — 2 серп. (№ 31). — С. 2. Подано коментарі для ЗМІ Секретаря Ради національної безпеки і оборони України Олександра Турчинова стосовно пропозиції Російської Федерації провести референдум на окупованих територіях Криму і Донбасу. За словами О. Турчинова, "будь-які політичні заходи не можна проводити, доки не відбудеться повне звільнення окупованих територій та повернення їх у конституційне поле України". Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5563-%2802-08-2018%29.pdf>

133. Сенченко А. "У Криму чекають повернення України" : Андрій Сенченко – про боротьбу на юридичному фронті та необхідні кроки щодо окупованих територій / Андрій Сенченко ; підготувала Юлія Довгайчук // День. — 2018. — 29 серп. (№ 153). — С. 4-5. Подано

матеріали бесіди народного депутата України попередніх скликань, голови громадського руху "Сила права" Андрія Сенченка зі слухачами Літньої школи журналістики газети "День". Висвітлено проблеми притягнення Росії до відповідальності за злочини проти України та отримання правової допомоги громадянами, які потерпіли внаслідок російської агресії. Акцентовано увагу на підготовлених рухом "Сила права" законопроектах "Про прощення" (щодо процедури покарання за злочини та правопорушення, скоєні на тимчасово окупованих територіях) та "Про перехідний період" (щодо статусу Донбасу). Висловлено думку щодо проблеми повернення до складу України окупованих територій Донбасу та анексованого Криму. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/podrobyci/u-krymu-chekayut-povernennya-ukrayiny>

134. **Соколов Б. Путін – Меркель : "Північний потік-2" та розмови ні про що** / Борис Соколов // День. — 2018. — 21 серп. (№ 149). — С. 11. *Йдеться про результати зустрічі канцлера Німеччини Ангели Меркель та президента Російської Федерації (РФ) Володимира Путіна в місті Гранзе (ФРН). Обговорено ситуацію в Україні та Сирії, можливість збереження ядерної угоди з Іраном, а також будівництво газогону "Північний потік-2". Висвітлено стан українсько-німецьких відносин на сучасному етапі та позицію Німеччини щодо російської агресії проти України.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/svitovi-dyskusiyi/putyn-merkel>

135. **Стріха М. Донбас: як жити після окупації?** / Максим Стріха // Освіта України. — 2018. — 23 лип. (№ 28). — С. 6. *Йдеться про перспективи відродження освіти та науки на тимчасово окупованих територіях, долю переміщених університетів і бачення розвитку наукового й освітнього потенціалу Донбасу.*

136. **Учасники бойових дій на території інших держав мають право на позаконкурсний вступ у вищі навчальні заклади** // Нар. армія. — 2018. — 2 серп. (№ 31). — С. 2. *На основі інформації від*

юридичної служби Збройних сил України розглянуто законодавчі акти України, що регулюють питання реалізації права учасників бойових дій на території інших держав на позаконкурсний вступ до ВНЗ. Йдеться, зокрема, про Закони України: "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", № 911-VIII "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України", "Про вищу освіту". Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5563-%2802-08-2018%29.pdf>

137. **Хармс Р. Ребекка Хармс: "Санкції повинні діяти, поки триває окупація Криму"** : [інтерв'ю депутата Європарламенту, члена Комітету по питанням парлам. співробітництва між Україною та ЄС Ребеккою Хармс / Ребекка Хармс // Журн. Крим Інформ. –2018. – № 2. — С. 7. *Висвітлено реакцію міжнародної спільноти щодо окупації Росією півострова Крим та запровадження санкцій з боку ЄС та США.*

138. **Чийгоз А. Ахтем Чийгоз: "Пришло час створити міжнародну платформу по деокупації Криму"** : [інтерв'ю з зам. меджлиса кримськотатар. народу Ахтемом Чийгозом] / Ахтем Чийгоз // Журн. Крим Інформ. - 2018. - № 2. — С. 4-5. *Йдеться про кримськотатарське населення на окупованій території України та реакцію світової спільноти щодо деокупації півострова Крим.*

139. **Шамшур О. Олег Шамшур: "Деокупація Криму – одна з передумов відновлення системи європейської безпеки"** / Олег Шамшур ; підготувала Ольга Будник // Уряд. кур'єр. — 2018. — 21 серп. (№ 156). — С. 1-2. *Подано матеріали бесіди з Надзвичайним та Повноважним Послом України у Франції Олегом Шамшуром про позицію Франції щодо незаконної окупації Криму Росією. Акцентовано увагу на становищі кримських татар та проблемі протидії беззаконням з боку Росії. Наголошено, що відновлення системи європейської безпеки можливе насамперед через деокупацію Криму та припинення російської агресії*

проти України. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/oleg-shamshur-deokupaciya-krimu-odna-z-peredumov-v/>

140. **Шевченко В. "Маруновий берет – 2018"** / Валентин Шевченко // Нар. армія. — 2018. — 16 серп. (№ 33). — С. 3. *Йдеться про командно-штабні навчання з практичними діями частин і підрозділів Десантно-штурмових військ Збройних сил України "Маруновий берет – 2018", що проходять на Миколаївщині та Херсонщині. Контролює проведення навчань начальник Генерального штабу – Головнокомандувач Збройних сил України генерал армії Віктор Муженко.* Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5565-%2816-08-2018%29.pdf>

141. **Шелест Г. Шпаргалка для Трампа: що Держдеп записав між рядками Кримської декларації** / Ганна Шелест // Юрид. вісн. України. — 2018. — 27 лип. – 9 серп. (№ 30/31). — С. 13. *Названо країни, які підтримали Кримську декларацію державного секретаря Майка Помпео щодо невизнання анексії Криму, опубліковану 25 липня. Проаналізовано вживання словосполучення "намагання анексувати Крим" у зазначеній декларації. "Обґрунтовано, що "спроба анексії" або "намагання анексії" підкреслює невирішеність питання, а саме: анексія не завершена, а не тільки не визнана. Зазначено, що Кримська декларація майже дослівно цитує так звані Гельсінські принципи.* Текст: <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2018/07/27/7084879/>

Електронні ресурси

142. **Мещеряк С. Правовий шлях урегулювання ситуації в Азовському морі – денонсація Договору про співробітництво між Україною та РФ** [Електронні дані] / Сергій Мещеряк. – Режим доступу : <https://gordonua.com/ukr/blogs/sergey-meshcheryak/-pravovij-shljah-virishennja-situatsiji-v-azovskomu-mori-denonsatsija-dogovoru-pro-spivpratsju-mizh-ukrajinoju-ta-rf-261394.html>

143. **Про денонсацію Договору між Україною та Російською Федерацією про співробітництво у використанні Азовського моря і**

Керченської протоки : проект Закону України (№ 0051 від 16.07.2015) [Електронні дані]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=56077

144. **Романюк М. Як таки не віддати Азовське море на поталу росіянам?** [Електронні дані] / Микола Романюк // Укрінформ : мультимед. платформа іномовлення України : [електрон. ресурс]. – Режим доступу : <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/2501412-ak-taki-ne-viddati-azovske-more-na-potalu-rosianam.html>

Захист цивільного населення під час збройного конфлікту

Статті з періодичних видань

145. **Аккерман Г. Олег Сенцов — герой нашого часу** : понад три місяці Олег Сенцов веде нерівну боротьбу з путінським режимом / Галина Аккерман // Укр. тиждень. — 2018. — №33 (17-23 серп.). — С. 50. *Йдеться про українського політичного в'язня Олега Сенцова, який перебуває у в'язниці Російської Федерації.* Текст: <http://tyzhden.ua/Magazine/561>

146. **Александров В. Образовательный террор на временно оккупированных территориях. Как с ним бороться** / Виталий Александров // Приазов. рабочий (Мариуполь). — 2018. — 22 июня (№ 67). — С. 2. *Надано інформацію про проведений у Верховній Раді України (ВР України) "круглий стіл" "Освітній терор на тимчасово окупованих територіях Донбасу", співорганізатором якого виступило міжфракційне депутатське об'єднання "Платформа майбутнього Донбасу". Обговорено питання протидії так званому "освітньому терору" на окупованій частині Донбасу, ознаками якого експерти називають фальсифікацію історії, мінімізацію викладання української мови та літератури, мілітаризацію шкіл. Дітей і підлітків виховують в дусі ненависті до України та нав'язують їм цінності так званого "руського мира". У виступі співголови об'єднання "Платформа майбутнього Донбасу" Сергія*

Тарути наголошено на відсутності у влади чіткої стратегії реінтеграції Донбасу та ефективної інформаційної політики. Сергій Тарута заявив про намір ініціювати ухвалення ВР України звернення до парламентів зарубіжних країн і міжнародних організацій з вимогою засудити Російську Федерацію (РФ) за політику гуманітарного терору. За підсумками "круглого столу" підготовлено рекомендації для органів державної влади і міжнародних організацій з вирішення проблемних питань запобігання гуманітарної катастрофи в школах на тимчасово окупованих територіях України.

Текст:

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=4&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiI_YbFuezcAhXiB5oKHd5DAEQQFjADegQIABAB&url=http%3A%2F%2Fpr.ua%2Fnews.php%3Fnew%3D51503&usg=AOvVaw0ahKTZjptOZtIs67M8e9em

147. **Балюк Н.** **"Місцеві діти першими одягнули вишиванки та залюбки фотографувалися біля українського прапора. Під їх впливом багато хто з дорослих змінив свої погляди"** : репортаж зі селища Станиця Луганська, яке вважалось "лігвом сепаратистів" / Наталія Балюк // Високий замок. — 2018. — 26 лип. – 1 серп. (№ 81). — С. 5.

148. **Бесперстова О.** **Вдова Темура Юлдашева: "Когда мы виделись последний раз, муж мне сказал "Ты понимаешь куда я иду? Скорее всего, не вернусь ..."** : ровно четыре года назад под Саур-Могилой погиб легендарный патриот из Луганска / Ольга Бесперстова // Факты и комментарии. — 2018. — 23-29 авг. (№ 33). — С. 5, 6. *Висвітлено інформацію про бойовий шлях відомого Луганського патріота, військовослужбовця – учасника АТО Темура Юлдашева, який загинув 26 серпня 2014 року під Саур-Могилою.*

149. **Вітер О.** **На межі життя, яке залежить від солідарності світового співтовариства й не тільки** / Ольга Вітер // Голос України. — 2018. — 11 серп. (№ 149). — Електрон. ресурс. *Йдеться про проблему звільнення українського кінорежисера Олега Сенцова, незаконно*

засудженого в Російській Федерації (РФ) до 20 років ув'язнення за сфабрикованим обвинуваченням в підготовці теракту. Наразі Олег Сенцов продовжує безстрокову голодовку в колонії "Білий ведмідь" у місті Лабитнангі (РФ) і стан його здоров'я критичний. Зазначено, що Уповноважений Верховної Ради України (ВР України) з прав людини Людмила Денісова звернулася до Комісії з питань помилування на території Ямало-Ненецького автономного округу із проханням якомога швидше розглянути клопотання матері Сенцова про помилування її сина. Міністр закордонних справ України Павло Клімкін закликав світову громадськість активізувати акції на підтримку українського режисера і вимагати від влади РФ його звільнення. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/306310>

150. Власенко В. Росія системно переслідує українців з політичних мотивів : уряд подав до Європейського суду з прав людини позов проти Росії щодо порушення прав українських політв'язнів / Вікторія Власенко // Уряд. кур'єр. — 2018. — 14 серп. (№ 151). — С. 2. Подано коментарі міністра юстиції Павла Петренка щодо позову України проти Російської Федерації (РФ), поданого до Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ). В позові йдеться про масове й системне переслідування українських громадян на території РФ, українців, викрадених російськими спецслужбами з територій третіх країн, а також українців та кримських татар, ув'язнених у Криму. У заяві містяться вимоги до ЄСПЛ зафіксувати масові порушення прав людини з боку російського режиму: катування, обмеження права на свободу та особисту недоторканність, права на справедливий суд, приватне життя, свободу висловлювання поглядів, зібрань та об'єднань. Наголошено, що крім того, Україна паралельно започатковує процес вироблення нового санаційного списку, до якого увійдуть громадяни РФ, причетні до порушень прав ув'язнених українців. Зазначено, що це вже шоста заява України до ЄСПЛ проти РФ. Перші чотири заяви стосуються анексії Криму, зокрема порушення прав

українців та кримських татар на півострові, і порушень прав наших громадян на окупованому Донбасі. У п'ятій заяві українська сторона позивається проти Росії через викрадення і вивезення на територію РФ у 2014 р. українських сиріт з інтернату в Луганській області. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/uryad-podav-do-yevropejskogo-sudu-z-prav-lyudini-p/>

151. **Воронцов П. Важлива будь-яка допомога тим, хто живе на лінії розмежування** / Павло Воронцов // *Голос України*. — 2018. — 18 серп. (№ 154). — Електрон. ресурс. Подано інформацію про діяльність Міжнародного комітету Червоного Хреста (МКЧХ) в Луганській області, про що кореспондентам газети розповів глава субделегатії МКЧХ у Северодонецьку Лоренцо Редадьє. Зазначено, що на сьогодні вся гуманітарна робота МКЧХ на Донбасі сконцентрована саме вздовж лінії розмежування, а за рівнем фінансування місія в Україні – на дев'ятому місці серед усіх держав, де МКЧХ надає допомогу постраждалим від воєнного конфлікту. Охарактеризовано проблеми та потреби населення цих районів. Наголошено, що МКЧХ працює над тим, щоб вибудувати діалог з обома сторонами конфлікту, що також допомагає захистити цивільне населення. Висвітлено проекти та програми, реалізовані МКЧХ в Луганській області. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/306541>

152. **Гончарова Є. Небезпечні поступки** : чи могла українізація запобігти сучасній окупації Сходу України / Єлизавета Гончарова // *Укр. тиждень*. — 2018. — № 34 (23–28 серп.). — С. 28-19. Подано інформацію про причини провалу українізації на Сході України після розпаду Радянського Союзу, що в свою чергу призвело до захоплення цієї території проросійсько налаштованими бойовиками у 2014 році.

153. **Депутати ухвалили закон про правовий статус зниклих безвісти** // *Нар. армія*. — 2018. — 26 лип. (№ 30). — С. 18. Розглянуто окремі положення ухваленого Верховною Радою України законопроекту № 5435 "Про правовий статус осіб, зниклих безвісти". Зазначено, що для

розшуку зниклих безвісти осіб у зв'язку із бойвими діями на Донбасі планують створити Комісію з питань зниклих безвісти – орган, який відповідатиме за з'ясування долі й місця перебування таких людей. Автори законопроекту наголошують, що закон "критично необхідний як у нинішній ситуації збройного конфлікту, так і в подальшому постконфліктному відновленні". Закон направлено на підпис Президента.

Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5562-%2826-07-2018%29.pdf>

154. **Докладаємо максимальних зусиль задля звільнення заручників та політв'язнів Кремля** / Прес-служба апарату Верхов. Ради України // *Голос України*. — 2018. — 30 серп. (№ 161). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про виступ 1-го заступника Голови Верховної Ради України (ВР України), представника гуманітарної підгрупи Тресторонньої контактної групи (ТКГ) Ірини Геращенко на XIII нараді керівників закордонних дипломатичних установ України. Ірина Геращенко проінформувала про роботу гуманітарної підгрупи ТКГ, де пріоритетним питанням залишається звільнення незаконно утримуваних громадян України і пошук зниклих безвісти. Акцентовано увагу на деструктивній позиції представників Російської Федерації (РФ), через що процес звільнення істотно гальмується. Зазначено, що тему заручників російська влада спробує використати під час виборів в Україні з метою підтримки проросійських кандидатів та дискредитації української влади. Ірина Геращенко закликала представників дипломатичної служби посилити інформаційну і роз'яснювальну роботу в країнах перебування стосовно громадян України, незаконно затриманих та засуджених в РФ та на окупованих територіях України.* Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/306935>

155. **Жичко В. "О грозящей мне смертельной опасности за то, что еду на оккупированную территорию с Государственным флагом на машине, тогда не думал"** : житель села Новомихайловка Днепропетровской области Александр Кучма, в мае 2014 года

отправившись навестить своего сына Игоря, захищавшого Донбасс, был захвачен боевиками / Вера Жичко // Факты и комментарии. — 2018. — 23-29 авг. (№ 33). — С. 11.

156. **Задверняк Н.** **Найважчим випробуванням стало повернення до мирного життя** / Наталія Задверняк // Нар. армія. — 2018. — 26 лип. (№ 30). — С. 9. *Висвітлено історію старшого сержанта Олександра Гороха. Маючи за спиною 13 років військової служби, миротворчу місію ООН у Косові, бої та поранення в АТО, він навіть не здогадувався, що буде настільки важко попроситися з військовим одностроям і розпочинати все з нуля. У мирному житті кавалер ордена "За мужність" III ступеня опанував нову професію, та, отримавши на конкурсній основі грант у проекті USAID – Міжнародна асоціація інвалідів, – відкрив свою справу.* Текст: http://www.ukrslovo.net/interesting-facts/ludi_ta_rechi/31841.html?print

157. **Зоріна Я.** **Коли вимовити ім'я як подвиг ...** / Ярослава Зоріна // Нар. армія. — 2018. — 2 серп. (№ 31). — С. 18. *Висвітлено діяльність першого в Україні авторського проекту "Заговори знову", створеного волонтерами Рівненщини для ветеранів війни, які мають порушення мови через ураження мозку. Зазначено, що у межах проекту кожен боєць проходить інтенсивний курс терапії мови шість днів на тиждень упродовж місяця.* Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5563-%2802-08-2018%29.pdf>

158. **Іванов В.** **Цілюще карпатське повітря та неймовірні красювиди для юні з Донбасу** / Віталій Іванов // Нар. армія. — 2018. — 16 серп. (№ 33). — С. 8. *Йдеться про участь групи школярів із села Троїцьке (на Луганщині), у десятиденному оздоровчому зборі, що відбувся на навчально-спортивній базі зимових видів спорту Міністерства оборони України "Тисовець". Відпочинок дітей відбувся за ініціативи Міністерства оборони України. Наголошено, що у групі було чимало дітей із багатодітних та малозабезпечених сімей. Найголовнішим було те, що*

діти на певний час виїхали з-під ворожих обстрілів, відпочили від жахів війни, зцілилися душею та отримали нові враження. Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5565-%2816-08-2018%29.pdf>

159. **Ірина Геращенко: "Поступово прифронтові населені пункти Донбасу повертаються до мирного життя"** / Прес-служба апарату Верхов. Ради України // *Голос України*. — 2018. — 29 серп. (№ 160). — Електрон. ресурс. *Йдеться про робочий візит на Донбас очолюваної Президентом України Петром Порошенком делегації, до складу якої увійшли: 1-й заступник Голови Верховної Ради України (ВР України) Ірина Геращенко, народний депутат України Артур Герасимов, міністр закордонних справ України Павло Клімкін, віце-прем'єр-міністр – міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Геннадій Зубко та 80 представників дипломатичної служби. Учасники делегації ознайомились із безпековою, гуманітарною та екологічною ситуацією на Донбасі, поспілкувались із місцевими жителями Авдіївки, військовослужбовцями Збройних сил України (ЗСУ) та командуванням Операції об'єднаних сил (ООС). Уповноважений Президента України з мирного врегулювання ситуації у Донецькій та Луганській областях, 1-й заступник голови ВР України Ірина Геращенко наголосила на важливості відновлення газопостачання міста Авдіївки та семи інших населених пунктів Донеччини і відзначила важливість участі представників дипломатичної служби у робочому візиті на Схід України.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/306856>

160. **Казанський Д. Вимушене зізнання** / Денис Казанський // *Укр. тиждень*. — 2018. — №34 (23-30 серп.). — С. 7. *Йдеться про українського журналіста Станіслава Асєєва (Васіна), якого незаконно утримують у в'язниці на території самопроголошеної Донецької республіки. Зазначено, що його звинувачують у шпигунстві.* Текст: <http://tyzhden.ua/Magazine/562>

161. **Карпюк Г. #184 общаги** / Геннадій Карпюк // *Нар. армія*. — 2018. — 9 серп. (№ 32). — С. 4-5. *Розглянуто ситуацію навколо*

впровадження проекту з розвитку інфраструктури війська, відомий в Україні як #184 общаги й який є надзвичайно масштабним та публічним. Наголошено, що на реалізацію цього проекту держава надала адекватний обсяг ресурсу, а оборонне відомство "наважилося водночас будувати табірні містечка нової якості, полігонні арсенали й пробує зрушити з тривалого застою квартирне питання у війську". Йдеться про активну участь у проекті #184 общаги небайдужих волонтерів, колишніх учасників АТО, будівельників. Подано інтерв'ю із лідером команди будівельників Олександром Погребиським. Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5564-%2809-08-2018%29.pdf>

162. **Кашицин В. В Мариуполе есть шанс для переселенцев и участников АТО заплатит за новую квартиру всего 30 % стоимости /** Вадим Кашицин ; беседовала Людмила Кудрина // Приазов. рабочий (Мариуполь). — 2018. — 15 июня (№ 64). — С. 4. *Подано матеріали бесіди з директором Донецького регіонального управління Державного фонду сприяння молодіжному житловому будівництву Вадимом Кашициним про особливості реалізації програми "Доступне житло". Надано інформацію про співробітництво фонду з Маріупольською міською радою, яка в 2017 р. ухвалила "Міську цільову програму забезпечення житлом на 2018–2022 рр."* Зазначено, що в межах програми передбачено пільги для певних категорій громадян. Молоді сім'ї, переселенці та учасники АТО отримують від держави 70 % дотації, і таким чином за житло реально заплатять лише 30 %. Текст: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwi4j9eTruzcAhVmM5oKHUqaAZoQFjAAegQIARAB&url=http%3A%2F%2Fpr.ua%2Fnews.php%3Fnew%3D51422&usg=AOvVaw21q_FjtZyhQMhrW-FsjUYN

163. **Корнієнко Л. Як учаснику антитерористичної операції та постраждалому учаснику Революції Гідності отримати послуги з професійної адаптації? /** Людмила Корнієнко // Село полтав. — 2018. —

7 черв. (№ 22). — С. 6. Розглянуто постанову Кабінету Міністрів № 239 "Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України", що розширює коло осіб, які мають право отримати послуги із соціальної та професійної адаптації. Зазначено, що крім учасників антитерористичної операції, право на отримання вказаних вище послуг мають постраждалі учасники Революції Гідності. Наголошено, що під час проходження професійної адаптації учасники антитерористичної операції та/або Революції гідності мають можливість здобути нові навички в професії та підвищити свою конкурентоспроможність на ринку праці. Текст: <http://www.adm-pl.gov.ua/news/yak-uchasniku-antiteroristichnoyi-operaciyi-ta-postrazhdalomu-uchasniku-revolyuciyi-gidnosti-ot>

164. **Королева Е. По соображениям совести** / Евгения Королева // Фокус. — 2018. — № 33/34 (17 серп.). — С. 52-55. Розглянуто альтернативну службу як офіційний спосіб не проходити службу в армії. Зазначено, що скористатися цим способом можуть віруючі, які довели, що їх релігія забороняє використовувати зброю. Альтернативна служба передбачає отримання від держави роботи на державних або комунальних підприємствах (зазвичай двірниками, прибиральниками, санітарами) та мінімальну зарплатню. З'ясовано, чому суспільство негативно ставиться до тих, хто вибирає альтернативну службу та як держава карає тих, хто відмовляється йти до лав армії. Наведено приклади проходження альтернативної служби в Україні та окремих країнах Заходу. Подано коментар виконавчого директора Інституту релігійної свободи Максима Васіна. Текст: <https://focus.ua/archive-2018/404117/>

165. **Кравченко М. "За два-три місяці бройлери виростають до трьох кілограмів, тому що маленькими їдять удень і вночі. А м'ясо птиці вживають усі, тому наша міні-ферма приносить нам добрий прибуток"** / Марина Кравченко // Село полтав. — 2018. — 12 лип. (№ 27). — С. 7. Йдеться про вимушених переселенців з Луганської області – сім'ю

Євгена Сомова – які завдяки фінансовій підтримці пілотного проекту Міністерства соціальної політики "Рука допомоги" успішно розвивають власний бізнес на Полтавщині з вироцування курчат-бройлерів.

166. **Кругленя О. Він врятував 15 солдатів від розриву гранати /** Олена Кругленя // Нар. армія. — 2018. — 9 серп. (№ 32). — С. 8. *Йдеться про військовослужбовця Олександра Попруженка, який врятував 15 бійців від розриву гранати під час навчань на одному із військових полігонів, але сам отримав численні травми і втратив зір. Наголошено, що тепер, три роки потому, героїчний офіцер братиме участь у "Марафоні морської піхоти США" у складі української команди. Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5564-%2809-08-2018%29.pdf>*

167. **Лук'янчук Г. Митці підтримують політв'язнів /** Георгій Лук'янчук // Крим. світлиця. — 2018. — 13 лип. (№ 28). — С. 2. *Йдеться про політичний протест шляхом голодування українського режисера Олега Сенцова – одного з 70-ти сучасних політв'язнів – українців. Зазначено, що акції протесту на підтримку Олега Сенцова з вимогою його негайного звільнення пройшли нещодавно в Києві та Одесі.*

168. **Макарова Д. Кругле носимо, квадратне котимо, або Навіщо волонтерам інструкція /** Діана Макарова // Дзеркало тижня. — 2018. — 18-22 серп. (№ 30). — С. 10. *Йдеться про підготовлену службою СІМІС (Civil-military cooperation – Цивільно-військове співробітництво) Інструкцію, яка регламентує діяльність волонтерів. В інструкції запропоновано: видати кожному фронтовому волонтеру так звану Картку волонтера як перепустку до фронтової зони; кожний волонтерський виїзд на фронт має проходити за маршрутами, прописаними, затвердженими та зданими до служби СІМІС; передбачено можливість відкликання акредитації, отриманої волонтером; волонтерам заборонено користуватися фотоапаратом, відеокамерою та й взагалі засобами мобільного зв'язку. Надано інформацію про зустріч волонтерів із офіцерами СІМІС, під час якої ініціатор Інструкції, керівник СІМІС*

полковник Олексій Ноздрачов *відповів на запитання щодо причин запровадження нових правил для волонтерів.* Текст: <https://dt.ua/SOCIUM/krugle-nosimo-kvadratne-kotimo-abo-navischo-volonteram-instrukciya-285904.html>

169. **Міщенко І. Як допомогти воїнові повернутися з війни?** : у мирному житті учасники бойових дій мають відчутти підтримку і турботу не тільки в родині, а й у суспільстві / Іванка Міщенко // Уряд. кур'єр. — 2018. — 30 серп. (№ 161). — С. 1, 4. *Подано матеріали бесіди з керівником Центру відновного лікування та реабілітації ветеранів війни, головним психіатром Луганської області Миколою Овчаренком, який розповів про основні напрямки діяльності центру. Наголошено, що особливістю новітніх воєн є те, що в основі проблем зі здоров'ям їхніх учасників лежить бойова психічна травма та її наслідки, внаслідок чого згодом виникають соматичні захворювання. Зазначено, що фахівці центру пройшли відповідну підготовку в Ізраїлі та Литві. Акцентовано увагу на тому, що реабілітація ветеранів війни – це глобальна проблема, для вирішення якої потрібна допомога суспільства й держави.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/yak-dopomogti-voyinovi-povernutisya-z-vijni/>

170. **”Не забувайте про нас”.** Українські політв'язні продовжують боротьбу // Демократ. Україна. — 2018. — 27 лип. (№ 30). — С. 2-3. *Йдеться про українських політичних в'язнів, які перебувають у в'язницях Російської Федерації. Зазначено, що їх близько семи десятків, заарештованих за брехливими доносами й інспірованими звинуваченнями.* Текст: <http://www.dua.com.ua/community/item/4162-ne-zabuvajte-pro-nas-ukrajinski-politv-yazni-prodovzhuyut-borotbu.html>

171. **Олехнович А. ”Сльози текли рікою, коли побачила в новинах інтерв'ю свого найважчого пацієнта”** / Анастасія Олехнович // Нар. армія. — 2018. — 9 серп. (№ 32). — С. 9. *Подано спогади капітана медичної служби Анни Марчук про бойові будні на передовій у зоні операції Об'єднаних сил, рятування поранених та героїзм і мужність*

наших воїнів. Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/index.php/2018/08/10/clozy-tekly-rikoyu-koly-pobachyla-v-novynah-interv-yu-svogo-najvazhchogo-patsiyenta/>

172. **Олехнович А.** *”У книжках беземоційно називають цей момент медичним сортуванням. Але ж як важко, особливо вперше, робити цей вибір ...”* / Анастасія Олехнович // Нар. армія. — 2018. — 9 серп. (№ 32). — С. 9. *Подано спогади старшого сержанта медичної служби Лариси Євмещенко про важку роботу у приймально-сортувальному відділенні військового мобільного госпіталю та мужність поранених у боях бійців.* Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5564-%2809-08-2018%29.pdf>

173. **Ольховская Ю.** *Переселенцы получили комфортное жилье* / Юлия Ольховская // Мелитоп. вѳдом. — 2018. — 27 июня—3 июля (№ 26). — С. 5. *Подано інформацію про житло, яке отримали п'ятдесят сімей вимушених переселенців із Донецької та Луганських областей у Мелітополі.*

174. **Осіпов В.** *На курс бойового медика можна записатись у режимі онлайн* / Володимир Осіпов, Володимир Рудь ; Записали Вадим ковальов, Олена Кругленя, Ольга прокопенко, Катерина Климченко // Нар. армія. — 2018. — 2 серп. (№ 31). — С. 12-13. *Подано відповіді представників Головного військово-медичного управління (ГВМУ) – старшого офіцера ГВМУ майора Володимира Осіпова та головного спеціаліста управління ГВМУ Володимира Рудя – на актуальні запитання у сфері медичного забезпечення військовослужбовців та членів їхніх сімей, що звучали під час прямої телефонної лінії, яка відбулась в редакції газети ”Народна армія”. Йшлося, зокрема, про стан медичного забезпечення в районі проведення операції Об'єднаних сил (ООС), порядок оформлення грошової допомоги у зв'язку з пораненням, про пільги в медичному обслуговуванні для учасників бойових дій тощо.* Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5563-%2802-08-2018%29.pdf>

175. **Перевізники зобов'язані перевозити пільговиків-військовослужбовців** // Нар. армія. — 2018. — 9 серп. (№ 32). — С. 2. *Розглянуто нормативну базу, що регулює питання реалізації права учасників бойових дій на безплатний проїзд. Подано роз'яснення юридичної служби Збройних сил України.* Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5564-%2809-08-2018%29.pdf>

176. **Потаєва А. Спасити українця Сенцова!** / Алена Потаєва // Вечер. вести. — 2018. — 13 – 19 авг. (№ 32). — С. 3. *Йдеться про погіршення стану здоров'я Олега Сенцова та про вимогу ЄС і ОБСЄ звільнити українського режисера і забезпечити йому належне лікування. Проте Олег Сенцов не збирається припиняти голодування, поки не звільнять 70 українських політв'язнів з лап Кремля.* Текст: <http://gazetavv.com/news/ukraine/1533910563-spasti-ukraintsa-sentsova-.html>

177. **Прокопенко М. "Не діяти – це дозволити Олегу Сенцову померти"** : 14 серпня – 93-й день голодування "бранця Кремля". Митці різних країн продовжують ініціативи задля його порятунку / Марія Прокопенко // День. — 2018. — 14 серп. (№ 144). — С. 2. *Йдеться про міжнародну кампанію за звільнення незаконно засудженого в Російській Федерації (РФ) українського режисера Олега Сенцова. Зокрема, французькі режисери Жан-Люк Годар та Кен Лоуч, міністр культури Франції Франсуаз Ніссен, інші митці та діячі культури звернулися з відкритим листом, де закликають до звільнення Сенцова та міжнародної мобілізації заради прискорення цього процесу. В телефонній розмові з Президентом РФ Володимиром Путіним Президент Франції Еммануель Макрон висловив занепокоєння через стан Сенцова і закликав Росію негайно знайти гуманітарне вирішення ситуації.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/ne-diyaty-ce-dozvolyty-olegu-sencovu-pomerty>

178. **Прокопенко М. "Я вдячний, що ви мене не забуваєте"** : 21 серпня – 100-й день голодування Олега Сенцова. Чому важливо писати і

читати листи ”бранцям Кремля” / Марія Прокопенко // День. — 2018. — 22 серп. (№ 150). — С. 5. *Йдеться про акції в Україні і світі з вимогами звільнити режисера Олега Сенцова та інших українських громадян, які незаконно за сфальсифікованими звинуваченнями утримуються у в’язницях Росії. Подано текст листа Олега Сенцова, в якому він висловлює вдячність всім, хто підтримує його та інших ”бранців Кремля”.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/podrobyci/ya-vdyachnyy-shcho-vy-mene-ne-zabuvayete>

179. **Росія боїться сильної України, яку підтримують віддані союзники** / Прес-служба апарату Верхов. Ради України // Голос України. — 2018. — 30 серп. (№ 161). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про участь Президента України Петра Порошенка, Голови Верховної Ради України Андрія Парубія та Прем’єр-міністра Володимира Гройсмана у XIII нараді керівників закордонних дипломатичних установ України. У своєму виступі Президент України Петро Порошенко проінформував про свою поїздку на Донбас та наголосив на прагненнях України повернути Крим і частину Донбасу політико-дипломатичним шляхом. Він акцентував увагу на проблемі звільнення українських громадян, яких незаконно утримують в Росії та на окупованих територіях України. Андрій Парубій висловив впевненість, що до кінця нинішнього скликання парламент закріпить курс України на вступ до НАТО та Європейського Союзу (ЄС). Він зазначив, що одним із ключових завдань української дипломатії є необхідність донести світу важливість боротьби України і важливість української державності. Андрій Парубій закликав відстоювати на міжнародній арені національні інтереси, зокрема, активізувати боротьбу проти проекту ”Північний потік-2”, який є спробою президента Росії Володимира Путіна побудувати механізм політичного й енергетичного впливу як на Європу, так і на весь Євроатлантичний простір. У виступі Прем’єр-міністра України Володимира Гройсмана відзначено важливість зв’язку між урядом,*

Міністерством закордонних справ (МЗС) та дипломатичними відомствами з метою промоції України у світі та підтримки вітчизняних товаровиробників як основи економічного зростання. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/306912>

180. **Росіяни, засуджені за важкі злочини проти нашої країни, просяться додому** // Голос України. — 2018. — 18 серп. (№ 154). — Електрон. ресурс. *Йдеться про допис у Фейсбуці 1-го заступника Голови Верховної Ради України (ВР України) Ірини Геращенко щодо ситуації навколо засуджених в Україні за тяжкі злочини громадян Російської Федерації (РФ), які звернулися до Володимира Путіна з проханням повернути їх назад, до Росії, в обмін на українських політв'язнів. Акцентовано увагу на діях влади України, спрямованих на звільнення незаконно утримуваних у в'язницях РФ українських громадян.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/306549>

181. **Стартувала акція "Збери дитину до школи"** // Голос України. — 2018. — 11 серп. (№ 149). — Електрон. ресурс. *Йдеться про всеукраїнську благодійну акцію "Збери дитину до школи", ініційовану Національною платформою "Жінки за мир" з метою допомогти дітям, які проживають на лінії розмежування. Подано коментарі одного із ініціаторів акції, народного депутата України від фракції "Опозиційний блок" Наталії Королевської.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/306319>

182. **Статус громадян, які постраждали внаслідок АТО, досі не вирішено** // Голос України. — 2018. — 31 серп. (№ 162). — Електрон. ресурс. *Йдеться про виїзне засідання на Луганщині Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення під головуванням першого заступника голови комітету Сергія Капліна. Народні депутати розглянули проблемні питання щодо соціальної підтримки, пенсійного забезпечення, охорони здоров'я населення Луганської області, що потребують вирішення на державному рівні. Спочатку делегація побувала в Рубіжному, де ознайомилась з роботою*

Управління праці та соціального захисту населення, яке працює у форматі "Прозорий офіс", та Територіального центру соціального обслуговування Рубіжанської міської ради. Основними темами обговорення були питання соціального захисту пенсіонерів, учасників операції Об'єднаних сил (ООС), призначення субсидій. У Северодонецьку делегація, до складу якої також входили помічники народних депутатів та представники керівництва центральних органів виконавчої влади, ознайомила з перебігом ремонтних робіт в амбулаторному відділенні комунального підприємства "Северодонецький центр первинної медико-санітарної допомоги", які проводять за кошти Агентства США з міжнародного розвитку (USAID). У Северодонецькій спеціалізованій школі-колегіумі Національного університету "Києво-Могилянська академія" члени комітету поцікавились враженнями вчителів щодо "Нової української школи" та їхньою готовністю працювати за новими програмами. Під час розгляду питань, винесених на порядок денний виїзного засідання, свою точку зору висловили народний депутат України Наталя Королевська, заступник голови ОДА Ольга Лішик, представники центральних і місцевих органів виконавчої влади та громадських організацій. Зокрема, йшлося про наслідки мораторію на проведення перевірок, в тому числі щодо дотримання законодавства про працю та зайнятість населення на період проведення АТО, відсутність третьої ланки медичних закладів та роботу лікарень у прифронтових населених пунктах. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/306942>

183. Стоїмо на позиції Олега Сенцова й вимагаємо звільнити всіх! // Голос України. — 2018. — 16 серп. (№ 152). — Електрон. ресурс. Подано допис на своїй сторінці у Фейсбуці 1-го заступника Голови Верховної Ради України (ВР України) Ірини Геращенко щодо проблеми звільнення всіх українців, незаконно засуджених в Російській Федерації (РФ), та військових і цивільних осіб, яких незаконно утримують бандформування в окремих районах Донецької і Луганської областей

(ОРДЛО). Ірина Геращенко прокоментувала відповідь, яку мати українського режисера Олега Сенцова отримала від управління із забезпечення конституційних прав громадян при адміністрації президента Російської Федерації (РФ) на своє клопотання про помилування сина. Російська влада вимагає, щоб Олег Сенцова особисто звернувся до Володимира Путіна з відповідним проханням. Зазначено, що Європейська кіноакадемія у нещодавно оприлюдненій заяві закликала світове співтовариство об'єднати зусилля і вимагати звільнення Олега Сенцова з ув'язнення. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/306446>

184. Ступак І. Міноборони скасовуватиме договори з недобросовісними будівельниками / Іван Ступак // Нар. армія. — 2018. — 9 серп. (№ 32). — С. 3. *Висвітлено політику Міністерства оборони України стосовно будівельних компаній, які, співпрацюючи із оборонним відомством, не дотримуються виконання умов договорів. Йдеться про ТОВ "РІСТ" – будівельного підрядника, який порушив виконання договорів по п'яти об'єктах. Зазначено, що Міністерство оборони залишає за собою право, надане законом, щодо внесення таких підрядників у відповідні списки суб'єктів господарювання, які порушують умови договорів та не зможуть у подальшому брати участь у закупівлях Міністерства оборони.* Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5564-%2809-08-2018%29.pdf>

185. Україна подасть новий позов проти РФ щодо політв'язнів // Юрид. вісн. України. — 2018. — 10 – 16 серп. (№ 32). — С. 13. *Йдеться про те, що Міністерство юстиції України подасть новий Зпозов до Європейського суду з прав людини проти Росії стосовно всіх українських політв'язнів. Зазначено, що в Росії та в окупованому Криму за політичними мотивами ув'язнено від 70 до 75 українців.*

186. Українці втретє візьмуть участь у марафоні морської піхоти США // Нар. армія. — 2018. — 9 серп. (№ 32). — С. 8. *Йдеться про марафон Морської піхоти США, який щороку проводиться у Сполучених Штатах. Зазначено, що цьогоріч, команда України вже втретє братиме*

участь у марафоні. Надано списки учасників змагань 2018 року на дистанції 42 км та 10 км. Подано коментар Уповноваженого Президента з питань реабілітації учасників антитерористичної операції (АТО), які одержали поранення, контузію, каліцтво або інші захворювання під час участі в АТО Вадима Свириденка та ін. Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5564-%2809-08-2018%29.pdf>

187. **Уретій О. Відкрити власний бізнес – це реально для ветерана, варто лише зробити перший крок** / Оксана Уретій // Нар. армія. — 2018. — 2 серп. (№ 31). — С. 19. *Висвітлено діяльність проекту "Україна – Норвегія", започаткованого у 2003 році з ініціативи Міністерства закордонних справ Норвегії за участю українських партнерів з метою професійної перепідготовки звільнених військовослужбовців та членів їхніх родин. Зазначено, що з 2015 року стартував новий етап розвитку проекту, пріоритетом якого стала психологічна й соціальна адаптація учасників бойових дій. Зараз триває набір учасників бойових дій, військовослужбовців Збройних Сил, звільнених у запас, або тих, кого планують на звільнення, і членів їхніх родин на безкоштовні курси проекту. У коментарях викладачів курсів наголошено, що російсько-українська війна змінила акценти в навчальному процесі, в який внесено психологічну допомогу як обов'язковий елемент програми.* Текст: <http://forum.espu.org.ua/2018/08/06/vidkryty-vlasnyi-biznes-%E2%80%94-tse-realno-dlia-veterana-var-to-lyshe-zrobyty-pershyy-krok/>

188. **Условием освобождения Олега Сенцова в России назвали принятие Украиной закона о двойном гражданстве** : Кремлевский заложник голодает уже больше ста дней // Факты и комментарии. — 2018. — 23-29 авг. (№ 33). — С. 2. *Подано інформацію про умови, які висуває Російська Федерація для звільнення українського в'язня Олега Сенцова.*

189. **Фаріон І. Є надія, що організм воїна після тривалої коми "пробудиться"...** : для лікування героя-десантника, який під луганським Щастям врятував колону українського війська, хочуть запросити з Китаю

фахівців східної медицини / Іван Фаріон // Високий замок. — 2018. — 2–8 серп. (№ 84). — С. 11. *Йдеться про військовослужбовця – учасника операції Об'єднаних сил, Героя України Олександра Петраківського. Зазначено, що у 2014 році під містом Щастя Луганської області, врятувавши колону української техніки, він отримав важке поранення в голову і до цього часу перебуває в комі. Акцентовано увагу на тому, що для одужання Олександра хочуть запросити лікарів із Китаю, фахівців східної медицини.*

190. **Цинічна гра Кремля** // Уряд. кур'єр. — 2018. — 16 серп. (№ 153). — С. 1. *Йдеться про зустріч російської правозахисниці і журналістки Зої Светової з українським режисером Олегом Сенцовим, який уже більш як 90 днів голодує в російській тюрмі на знак протесту проти утримання в неволі українських політичних в'язнів. Із заявами з вимогою звільнити Олега Сенцова виступили Міністерство закордонних справ України (МЗС України), діячі культури Франції та Європейська кіноакадемія. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/cinichna-gra-kremlya/>*

191. **Чабарай Г. Повільна депортація** : як Росія видворяє громадян України з окупованого Криму / Ганна Чабарай // Укр. тиждень. — 2018. — № 34 (23–28 серп.). — С. 14-13. *Подано інформацію про депортацію з анексованого Криму українських громадян, які намагаються протидіяти владі.*

192. **Чудновський В. Як переселенці хочуть вирішити житлове питання** / Валерій Чудновський // Rіa (Вінниця). — 2018. — 1 серп. (№ 31). — С. 16. *Подано інформацію про спроби тимчасово перміщених осіб із Донбасу та Криму вирішити питання забезпечення житлом на Вінниччині.*

193. **Юрченко М. Розвиток повертається на український Донбас** : люди на Сході мають відчуті й ефективні дії влади, і солідарність усього світу задля розв'язання проблем, і налагодження життя в регіоні / Михайло Юрченко // Уряд. кур'єр. — 2018. — 28 серп. (№ 159). — С. 1-2. *Йдеться*

про візит Президента України Петра Порошенка на Донбас, в ході якого він взяв участь у церемонії знакового пуску природного газу на підвідному газопроводі високого тиску від селища міського типу Очеретине до міста Авдіївка. Петро Порошенко висловив впевненість, що всі окуповані українські землі буде звільнено. Президент України зазначив, що життя на українському Донбасі поступово налагоджується: триває дорожнє будівництво, відновлюється зруйнована інфраструктура міст і сіл, розвивається соціальна сфера. Надано також інформацію про зустріч Президента України Петра Порошенка з керівниками дипломатичних представництв України за кордоном та українськими військовими 92-ї бригади, під час якої він проінформував про шляхи відновлення Донбасу та програму реабілітації українських військовослужбовців. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/rozvitok-povertayetsya-na-ukrayinskij-donbas/>

Міжнародний досвід вирішення конфлікту

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

194. **Бойко І. С. Прецедентна практика щодо морських територіальних спорів у рішеннях Міжнародного суду ООН / І. С. Бойко // Вісн. Нац. акад. прав. наук України : зб. наук. пр. / НАПрН України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. — Харків, 2016. — № 2 (85). — С. 72-81. — Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп13847-2(85).**

195. **Пошедін О. І. Нове життя Спільної політики безпеки та оборони Європейського Союзу: орієнтири для України / О. І. Пошедін // Вісн. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Сер. Держ. упр. — 2017. — № 2. — С. 48-54. — Бібліогр.: 19 назв. Проаналізовано останні документи Європейського Союзу, які стосуються Спільної політики безпеки та оборони. Розглянуто: Глобальну стратегію щодо зовнішньої політики і політики безпеки Європейського Союзу; План реалізації Глобальної стратегії у сфері безпеки і оборони; План дій у сфері європейської оборони. Визначено такі пріоритети оборонного**

співробітництва в межах Європейського Союзу: удосконалення наукових досліджень, підвищення спільних оборонних можливостей та розвиток внутрішнього оборонного ринку, стимулювання інвестицій. Наголошено на важливості співробітництва ЄС і НАТО в таких сферах: протидія гібридним загрозам, оперативне співробітництво, в тому числі з морських питань, кібербезпека, обороноздатність, скоординовані навчання, наукові дослідження і оборонна промисловість, нарощування оборонного потенціалу і сприяння стійкості партнерів на Сході і Півдні. Акцентовано увагу на значній ролі важливості наукових досліджень, а також малих і середніх підприємств у розвитку оборонної промисловості України.

Статті з періодичних видань

196. **Божич Ю. Daskaа на голову** / Юрий Божич // Фокус. — 2018. — № 33/34 (17 серп.). — С. 22 -25. *Висвітлено зміни, що відбуваються в російсько-американських відносинах на фоні посилення гібридної агресії Російської Федерації (РФ) проти України та після зустрічі у Хельсинки Президентів Росії й США В. Путіна та Д. Трампа. Йдеться, зокрема, про проект сенаторів США щодо нових санкції проти Росії під назвою "Акт про захист американської безпеки від агресії Кремля 2018" (DASKAA). Документ пропонує ряд заходів для стримування агресії РФ. Експерти зазначають: "Або Росії доведеться визнати себе терористом, або нові санкції США обрушать її економіку".* Текст: <https://focus.ua/archive-2018/404117/>

197. **Кафтан А. Размена не будет.** Крымская декларация США запретила Трампу торговать полуостровом / Алексей Кафтан // Деловая столица. — 2018. — 30 июля (№ 31/33). — С. 21. *Подано інформацію про офіційний документ "Кримська декларація", оприлюднений 25 липня Держдепартаментом США, щодо питання захоплення Криму Російською Федерацією. Акцентовано увагу на тому, що США не визнають анексії Криму.* Текст <http://www.dsnews.ua/world/putin-sebya-pereigr-al-o-chem-govorit-krymskaya-deklaratsiya-26072018220000>

198. **Лейка Г. Реальна політика США на українському та російському напрямках залишається незмінною** / Гнат Лейка // Нар. армія. — 2018. — 26 лип. (№ 30). — С. 16. *Проаналізовано ставлення США до Російської Федерації в умовах продовження збройної агресії Москви проти України. За висновками експертів незалежного аналітичного центру геополітичних досліджень "Борисфен Інтел", відношення США до Росії позначається на консолідованій політиці Заходу зі стримування режиму Кремля. Зазначено, що стратегічна мета США – не допустити відродження Росії як нового центру сили світового рівня, що створить загрозу для американського домінування у світі.* Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5562-%2826-07-2018%29.pdf>

199. **Сенатори США розробляють нові санкції проти Росії** // Нар. армія. — 2018. — 2 серп. (№ 31). — С. 2. *Йдеться про розробку Сенатом США законопроекту, який мав би посилити санкції проти Російської Федерації. У повідомленні прес-служби комітету Сенату США із закордонних справ зазначено: "Ми повною мірою прагнемо забезпечити активну участь Конгресу як у боротьбі з російською агресією, так і в забезпеченні ... необхідних заходів для захисту США та наших союзників". Також, у законопроекті запропоновано створити Національний центр реагування на загрози Росії, координаційний офіс щодо санкцій при Державному департаменті тощо.* Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/files/pdf/5563-%2802-08-2018%29.pdf>

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого.**

Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко

3 вересня 2018 р.